ROZSUDOK SÚDU PRVÉHO STUPŇA (prvá rozšírená komora)

zo 17. septembra 2007 *

Vo veci T-240/04,

Francúzska republika, v zastúpení: pôvodne F. Alabrune, G. de Bergues, C. Lemaire a E. Puisais, neskôr M. de Bergues a S. Gasri, splnomocnení zástupcovia,

žalobkyňa,

ktorú v konaní podporujú:

Spolková republika Nemecko, v zastúpení: C.-D. Quassowski a A. Tiemann, splnomocnení zástupcovia,

a

* Jazyk konania: francúzština.

Belgické kráľovstvo, v zastúpení: pôvodne D. Haven, neskôr M. Wimmer a napokon A. Hubert, splnomocnení zástupcovia, za právnej pomoci J.-F. De Bock, advokát,

vedľajší účastníci konania,

proti

Komisii Európskych spoločenstiev, v zastúpení: M. Patakia, splnomocnená zástupkyňa,

žalovanej,

ktorej predmetom je zrušenie nariadenia Komisie (EURATOM) č. 1352/2003 z 23. júla 2003, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie (ES) č. 1209/2000 o podávaní oznámení podľa článku 41 Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu (Ú. v. EÚ L 192, s. 15; Mim. vyd. 12/002, s. 252),

SÚD PRVÉHO STUPŇA
EURÓPSKYCH SPOLOČENSTIEV (prvá rozšírená komora),

v zložení: predseda komory J. D. Cooke, sudcovia R. García-Valdecasas, I. Labucka, M. Prek a V. Ciucă,

tajomník: K. Pocheć, referentka,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní zo 16. mája 2007,

vyhlásil tento

Rozsudok

Právny rámec

1 Článok 41 AE stanovuje:

„Osoby a podniky, ktoré spadajú pod priemyselné odvetvia uvedené v prílohe II tejto zmluvy, oznámia Komisii investičné projekty pre nové zariadenia a rezervné zariadenia alebo úpravy; spôsob a rozsah takýchto projektov sa riadi princípmi stanovenými Radou na návrh Komisie.

Zoznam horeuvedených priemyselných odvetví môže byť zmenený Radou kvalifikovanou väčšinou na návrh Komisie, ktorá si predtým vyžiada stanovisko Hospodárskeho a sociálneho výboru.“

2 Podľa článku 42 AE:

„Projekty uvedené v článku 41 budú oznámené Komisii a rovnako pre informáciu dotknutému členskému štátu najneskôr tri mesiace pred uzatvorením prvých zmlúv s dodávateľmi alebo, ak sa majú práce uskutočniť na náklady podniku, najneskôr tri mesiace pred začatím prác.

Rada môže na návrh Komisie túto lehotu zmeniť.“

3 Článok 43 AE stanovuje:

„Komisia prerokuje s osobami alebo podnikmi všetky aspekty investičných projektov, ktoré sa týkajú cieľov tejto zmluvy.

Komisia oznámi svoje stanovisko dotknutému členskému štátu.“

4 Podľa článku 44 AE:

„Komisia môže so súhlasom dotknutých členských štátov, osôb a podnikov uverejniť investičné projekty, ktoré jej boli oznámené.“

5 Podľa článku 124 AE:

„Na zabezpečovanie rozvoja jadrovej energie v rámci spoločenstva Komisia:

— zabezpečuje uplatňovanie ustanovení tejto zmluvy a opatrení prijatých orgánmi spoločenstva v súlade s ňou,

— podáva odporúčania alebo stanoviská v oblastiach, ktoré sú predmetom tejto zmluvy, ak to táto zmluva výslovne stanovuje alebo ak to Komisia považuje za potrebné,

— má vlastnú právomoc prijímať rozhodnutia a zúčastňuje sa na tvorbe opatrení, ktoré prijíma Rada a Zhromaždenie [Európsky parlament — *neoficiálny preklad*] spôsobom, ktorý stanovuje táto zmluva,

— vykonáva právomoci, ktoré na ňu preniesla Rada na vykonávanie pravidiel stanovených Radou.“

6 Podľa článku 161 AE:

„S cieľom splniť svoje úlohy a v súlade s ustanoveniami tejto zmluvy, Rada a Komisia vydávajú nariadenia a smernice, prijímajú rozhodnutia, a podávajú odporúčania alebo formulujú stanoviská.

Nariadenie má všeobecnú platnosť. Je záväzné vo svojej celistvosti a je priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

…“

7 Podľa článku 203 AE:

„V prípade, že na dosiahnutie niektorého z cieľov Spoločenstva je potrebný akt Spoločenstva, a táto zmluva na to neposkytuje potrebné právomoci, prijme Rada jednomyseľným rozhodnutím vhodné opatrenia na návrh Komisie a po porade so Zhromaždením [Európskym parlamentom — *neoficiálny preklad*].“

8 Nariadenie Komisie (EURATOM) č. 1352/2003 z 23. júla 2003, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie (ES) č. 1209/2000 o podávaní oznámení podľa článku 41 Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu (Ú. v. EÚ L 192, s. 15, ďalej len „napadnuté nariadenie“), vo svojom odôvodnení č. 1 stanovuje, že na účely zvýšenia transparentnosti a právnej istoty je potrebné posilniť existujúce pravidlá a formalizovať postupy uplatňované Komisiou v rámci vedenia diskusií a preskúmať investičné projekty, ktoré sa týkajú cieľov Zmluvy ESAE. Po prvé sa vzťahuje na články 41 AE až 44 AE a po druhé na nariadenie Rady (Euratom) č. 2587/1999 z 2. decembra 1999, ktorým sa vymedzujú investičné projekty, ktoré treba oznamovať Komisii v súlade s článkom 41 Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu (Ú. v. ES L 315, s. 1; Mim. vyd. 12/002, s. 90).

9 Článok 1 ods. 3 napadnutého nariadenia vkladá do nariadenia Komisie (ES) č. 1209/2000 z 8. júna 2000 o podávaní oznámení podľa článku 41 Zmluvy

o založení Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu (Ú. v. ES L 138, s. 12; Mim. vyd. 12/002, s. 93), najmä články 3a, 3b, 3c, 3d a 3e, ktoré stanovujú:

„Článok 3a

1. Komisia preskúma oznámenie bezodkladne po jeho doručení. Svoje stanoviská vyjadrí v odporúčaní.

2. Ak Komisia po preskúmaní zistí, že oznámený investičný projekt nevyvoláva žiadne pochybnosti týkajúce sa cieľov a súladu so zmluvou [ESAE], toto zistenie zaznamená a vyjadrí svoje stanoviská prostredníctvom odporúčania [priaznivého odporúčania — *neoficiálny preklad*] oznámeného dotknutým osobám, podnikom a členskému štátu.

3. Ak Komisia po preskúmaní zistí, že oznámený investičný projekt vyvoláva pochybnosti týkajúce sa cieľov a súladu so Zmluvou [ESAE], začne postup dôkladného preskúmania [konanie o podrobnom preskúmaní — *neoficiálny preklad*] na účely ďalšieho podrobného prediskutovania všetkých aspektov investičného projektu, ktoré sa týkajú cieľov… zmluvy [ESAE].

4. Odporúčanie v súlade s odsekom 2 a začatie postupu dôkladného preskúmania [konania o podrobnom preskúmaní — *neoficiálny preklad*] uvedeného v odseku 3, sa vykoná do 2 mesiacov. Toto obdobie začína dňom nasledujúcim po prijatí úplného oznámenia spĺňajúceho ustanovenia tohto nariadenia a nariadenia… č. 2587/1999. Oznámenie sa považuje za úplné, ak do dvoch mesiacov od jeho prijatia alebo od prijatia dodatočných požadovaných informácií, Komisia nepožaduje žiadne ďalšie informácie.

5. Ak Komisia nevydala odporúčanie v súlade s odsekom 2 ani nekonala v rámci lehoty stanovenej v odseku 4, platí, že investičný projekt je v súlade s cieľmi a ustanoveniami zmluvy [ESAE].

Článok 3b

1. Ak sa Komisia domnieva, že informácie poskytnuté dotknutou osobou alebo podnikom, pokiaľ ide o oznámenie investičného projektu, sú neúplné, požiada o všetky potrebné informácie. Ak príslušná osoba alebo podnik odpovedia na takúto žiadosť, Komisia informuje túto osobu alebo podnik o prijatí tejto odpovede.

2. Ak príslušná osoba alebo podnik neposkytne požadované informácie v rámci lehoty stanovenej Komisiou alebo poskytne neúplné informácie, Komisia pošle upomienku [napomenutie — *neoficiálny preklad*], ktorá umožňuje primeranú dodatočnú lehotu, v rámci ktorej sa majú poskytnúť informácie.

Článok 3c

1. Pri začatí postupu dôkladného preskúmavania [konania o podrobnom preskúmaní — *neoficiálny preklad*] Komisia zhrnie príslušné skutočnosti do skutkového stavu a právneho stavu [zhrnie relevantné skutkové a právne okolnosti — *neoficiálny preklad*] a uvedie predbežné zhodnotenie investičného projektu vo vzťahu k ustanoveniam a cieľom zmluvy [ESAE] a nariadenia… č. 2587/1999. Komisia vyzve príslušné osoby alebo podniky, aby predložili pripomienky a vec podrobnejšie prerokovali s Komisiou v rámci predpísanej lehoty, ktorá obvykle nepresahuje dva mesiace.

2. Príslušným osobám alebo podnikom sa odporúča nerealizovať investičný projekt skôr, ako Komisia vydá svoje odporúčanie pre tento projekt alebo sa projekt považuje za projekt v súlade s cieľmi a ustanoveniami zmluvy [ESAE] podľa článku 3a ods. 5.

Článok 3d

1. Ak Komisia zistí po prerokovaní a/alebo úprave vykonanej príslušnou osobou alebo podnikom, že investičný projekt je v súlade s cieľmi a ustanoveniami zmluvy [ESAE], zaznamená svoje stanovisko prostredníctvom odporúčania oznámeného príslušným osobám, podnikom a členskému štátu.

2. Ak Komisia zistí po diskusii a/alebo úprave, vykonanej príslušnou osobou alebo podnikom, že oznámený investičný projekt nie je v súlade s cieľmi a ustanoveniami zmluvy [ESAE], vyjadrí svoje stanovisko prostredníctvom odporúčania oznámeného príslušným osobám, podnikom a členskému štátu.

3. Stanoviská prijaté podľa odsekov 1 a 2 sa prijmú, akonáhle sa odstránia pochybnosti uvedené v článku 3a ods. 3. Komisia sa vynasnaží, pokiaľ je to možné, prijať odporúčanie v rámci lehoty šiestich mesiacov od začatia postupu na dôkladné preskúmanie [konania o podrobnom preskúmaní — *neoficiálny preklad*].

4. Akonáhle uplynula lehota uvedená v odseku 3 a pokiaľ príslušná osoba alebo podnik tak požaduje, Komisia do dvoch mesiacov vydá svoje odporúčania na základe informácií, ktoré má k dispozícii.

Článok 3e

Po vydaní svojho odporúčania pre daný investičný projekt, Komisia monitoruje a podľa potreby, prediskutuje [prerokuje — *neoficiálny preklad*] s príslušnými osobami alebo podnikmi, prijaté osobitné opatrenia alebo tie, ktoré plánuje prijať na základe odporúčania Komisie.“

10 Článok 1 ods. 4 napadnutého nariadenia dopĺňa do nariadenia č. 1209/2000 články 4a a 4b, ktoré stanovujú:

„Článok 4a

Komisia odovzdá osobám alebo podnikom, ktoré oznámili investičný projekt, prípadné pripomienky alebo stanoviská tretích osôb k projektu, ktoré ovplyvnia odporúčanie Komisie.

Článok 4b

1. Komisia so súhlasom príslušných členských štátov, osôb a podnikov, zverejní akékoľvek investičné projekty, ktoré jej boli oznámené ako aj odporúčania vydané podľa tohto nariadenia.

2. Komisia uverejní ročnú správu zaznamenávajúcu uplatnenie odporúčaní ako aj osobitné opatrenia prijaté príslušnými osobami alebo podnikmi ako reakciu na stanoviská [ako aj osobitných opatrení prijatých príslušnými osobami alebo podnikmi s cieľom dosiahnutia súladu so stanoviskom — *neoficiálny preklad*] Komisie.

Ak je to potrebné, táto správa zohľadní pravidlá profesionálneho tajomstva, ak nie je nakoniec poskytnutý súhlas v zmysle článku 44 zmluvy [ESAE].“

Konanie a návrhy účastníkov konania

11 Francúzska republika návrhom podaným do kancelárie Súdneho dvora 24. októbra 2003 podala žalobu, na základe ktorej sa začalo toto konanie. Uznesením z 8. júna 2004 Súdny dvor postúpil vec Súdu prvého stupňa.

12 Dňa 2. januára 2004 Spolková republika Nemecko podala návrh na vstup vedľajšieho účastníka do konania na podporu návrhov žalobkyne. Uznesením z 24. marca 2004 predseda Súdneho dvora vyhovel tomuto návrhu. Dňa 8. júna 2004 Spolková republika Nemecko predložila svoje vyjadrenie vedľajšieho účastníka konania.

13 Dňa 9. júna 2004 Belgické kráľovstvo predložilo návrh na vstup vedľajšieho účastníka do konania na podporu návrhov žalobkyne. Uznesením z 8. novembra 2004 predseda prvej komory Súdu prvého stupňa vyhovel tomuto návrhu a povolil Belgickému kráľovstvu, aby predložilo svoje pripomienky na ústnej časti konania v súlade s článkom 116 ods. 6 Rokovacieho poriadku Súdu prvého stupňa.

14 V rámci opatrení na zabezpečenie priebehu konania Súd prvého stupňa vyzval Komisiu, aby predložila niektoré dokumenty a odpovedala na niektoré otázky. Komisia týmto žiadostiam vyhovela.

15 Na základe správy sudcu spravodajcu Súd prvého stupňa (prvá rozšírená komora) rozhodol o otvorení ústnej časti konania.

16 Prednesy účastníkov konania a ich odpovede na otázky, ktoré im Súd prvého stupňa položil, boli vypočuté na pojednávaní 16. mája 2007.

17 Žalobkyňa navrhuje, aby Súd prvého stupňa:

— zrušil napadnuté nariadenie,

— zaviazal Komisiu na náhradu trov konania.

18 Spolková republika Nemecko, ktorá vstúpila do konania na podporu žalobkyne, navrhuje, aby Súd prvého stupňa:

— zrušil napadnuté nariadenie,

— zaviazal Komisiu na náhradu trov konania.

19 Komisia navrhuje, aby Súd prvého stupňa:

— zamietol žalobu o neplatnosť ako nedôvodnú,

— zaviazal žalobkyňu na náhradu trov konania.

O veci samej

20 Na podporu svojej žaloby žalobkyňa uvádza šesť žalobných dôvodov založených na nedostatku právomoci Komisie na prijatie napadnutého nariadenia, na porušení článkov 42 AE až 44 AE, ako aj článku 194 ods. 1 AE a nakoniec na porušení zásady právnej istoty.

O prvom žalobnom dôvode založenom na nedostatku právomoci Komisie na prijatie napadnutého nariadenia

Tvrdenia účastníkov konania

21 Žalobkyňa uvádza, že ani články 41 AE až 44 AE, ani nariadenie č. 2587/1999 nepredstavujú právny základ umožňujúci Komisii prijať napadnuté nariadenie, pretože jej nepriznávajú vykonávaciu právomoc ani oprávnenie na prijímanie nariadení. Pritom

podľa zásady prenesenia právomocí bola Komisia oprávnená prijať napadnuté nariadenie len v prípade, ak bola takáto právomoc výslovne stanovená.

22 Skutočnosť, že napadnuté nariadenie nie je prvým nariadením prijatým Komisiou na účely vymedzenia spôsobov vykonania oznámení uvedených v článku 41 ES, nie je relevantná, lebo z judikatúry vyplýva, že prijatie nariadení ako samotná prax nemôže mať prednosť pred normami Zmluvy (rozsudok Súdneho dvora z 9. augusta 1994, Francúzsko/Komisia, C-327/91, Zb. s. I-3641).

23 Okrem toho, aj keď žalobkyňa nespochybňuje existenciu právomoci Komisie upraviť vlastnú vnútornú organizáciu podľa článku 131 druhého odseku AE, tvrdí, že prijatie nariadenia presahuje medze tejto právomoci, keďže nariadenie má všeobecnú platnosť a je vo svojej celistvosti záväzné, a preto ho nemožno používať ako nástroj na úpravu vnútornej organizácie inštitúcie. Zásada správnej autonómie umožňuje Komisii vydávať pokyny alebo vykonávacie ustanovenia určené jej zamestnancom na úpravu vnútorného správneho fungovania inštitúcie, ale neumožňuje, aby sa obracala na osoby a podniky, ktoré nepatria do správneho aparátu, čo je však prípad napadnutého nariadenia.

24 Žalobkyňa tiež napáda tvrdenie Komisie, podľa ktorého napadnuté nariadenie nie je nariadením podľa článku 161 AE, ale nariadením *sui generis* v rozsahu, v akom ukladá povinnosti len Komisii, a nie tretím osobám mimo tejto inštitúcie, keďže takáto kategória nariadenia, odlišná od kategórie nariadení podľa článku 161 AE, nie je vôbec upravená Zmluvou ESAE. V každom prípade sa žalobkyňa domnieva, že tým, že záverečné ustanovenia napadnutého nariadenia výslovne stanovujú, že toto nariadenie je záväzné vo svojej celistvosti, vyjadrujú samotné vlastnosti nariadenia, ako sú vymedzené v článku 161 AE.

25 Nakoniec tvrdenie Komisie, podľa ktorého jedine taký právne záväzný nástroj, ako je nariadenie, môže tretím osobám zabezpečiť nevyhnutnú právnu istotu a transparentnosť, pokiaľ ide o dodržiavanie procesných povinností, ktoré si Komisia sama stanovila, musí byť zamietnuté. Ak sa totiž Komisia domnievala, že také nariadenie je nevyhnutné, mala v tomto zmysle predložiť návrh Rade, pretože aj keď neexistoval osobitný právny základ v Zmluve ESAE, bolo naďalej možné použitie článku 203 AE. Okrem toho prijatie pokynov by bolo stačilo na to, aby mohla Komisia dosiahnuť uvedený cieľ právnej istoty, keďže sa v súlade s judikatúrou nemôže odchýliť od pravidiel, ktoré si sama stanovila.

26 Spolková republika Nemecko a Belgické kráľovstvo podporujú argumentáciu žalobkyne a Spolková republika Nemecko okrem toho jednak pripomína, že napadnuté nariadenie porušuje zásadu, podľa ktorej zodpovednosť za bezpečnosť jadrových zariadení prináleží členským štátom, a jednak uvádza, že právomoc Komisie na prijatie napadnutého nariadenia sa nemôže opierať o zásadu správnej autonómie, ktorá neumožňuje Komisii prijímať vykonávacie ustanovenia určené osobám a podnikom, ktoré nepatria do jej správneho aparátu.

27 Komisia odpovedá, že konala v medziach úloh a právomocí, ktoré jej priznáva Zmluva ESAE. Články 41 AE až 44 AE obsahujú procesné pravidlá, ktoré majú zaistiť oznámenie, skúmanie a prerokovanie investičných projektov a priznávajú tak Komisii právomoc viesť dialóg priamo s podnikmi. Podľa Komisie, aj keď Zmluva ESAE podrobne neupravuje presné konania, ktoré treba dodržať, ponecháva jej všetku potrebnú voľnosť na prijatie iniciatív v tejto oblasti. V dôsledku toho prijatím napadnutého nariadenia Komisia neprekročila právomoc, ktorá je jej priznaná Zmluvou ESAE. V rámci jej povinnosti upraviť vlastnú vnútornú organizáciu jej prináleží právomoc prijímať opatrenia na zabezpečenie priebehu konania o preskúmaní investičných projektov obsiahnutých v napadnutom nariadení. Prijatá forma nariadenia umožňuje zaistiť vysokú úroveň právnej istoty tretím osobám tým, že priznáva veľkú právnu silu povinnostiam, ktoré si Komisia sama ukladá.

28 Keďže napadnuté nariadenie ukladá povinnosti len Komisii, a nie tretím osobám, nie je vlastne nariadením v zmysle článku 161 AE, ale nariadením *sui generis*. V súlade s rozsudkom Súdneho dvora z 13. decembra 1989, Grimaldi (C-322/88, Zb. s. 4407), totiž povahu napadnutého nariadenia neurčuje jeho názov alebo forma, ale obsah jeho ustanovení. Aj keď si napadnuté nariadenie vypožičiava formu nariadenia, aby sa posilnili povinnosti, ktoré si Komisia sama ukladá, stanovením konaní umožňujúcich účinnejšie uplatňovanie ustanovení článkov 41 AE až 44 AE a nariadenia č. 2587/1999 neukladá povinnosti tretím osobám, a teda nie je nariadením v zmysle článku 161 AE. V dôsledku toho sa Komisia domnieva, že skutočnosť, že ustanovenia uvedené medzi právnymi základmi napadnutého nariadenia neupravujú prijímanie nariadení Komisiou v zmysle článku 161 AE, nie je relevantná, pokiaľ ide o jej právomoc na prijatie napadnutého nariadenia.

29 Okrem toho voľba formy nariadenia na prijatie ustanovení obsiahnutých v napadnutom nariadení je potrebná na účely dodržania súbežnosti foriem, keďže napadnuté nariadenie mení a dopĺňa predchádzajúce nariadenie, čiže nariadenie č. 1209/2000.

Posúdenie Súdom prvého stupňa

30 Na úvod treba pripomenúť, že podľa článku 146 AE sudca Spoločenstva preskúmava zákonnosť aktov Rady a Komisie, okrem odporúčaní a stanovísk. Tento článok sa podobá na článok 230 ES a musí sa vykladať analogicky (návrhy, ktoré predniesol generálny advokát Jacobs k rozsudku Súdneho dvora z 10. decembra 2002, Komisia/Rada, C-29/99, Zb. s. I-11221, I-11225; pozri tiež v tomto zmysle uznesenie Súdu prvého stupňa z 22. decembra 1995, Danielsson a i./Komisia, T-219/95 R,

Zb. s. II-3051, body 61 až 76, a analogicky rozsudok Súdu prvého stupňa z 25. februára 1997, Kernkraftwerke Lippe-Ems/Komisia, T-149/94 a T-181/94, Zb. s. II-161, body 46 a 47). Pokiaľ ide o preskúmanie zákonnosti nariadenia v rámci Zmluvy ESAE, je potrebné uplatňovať judikatúru rozvinutú v rámci Zmluvy ES, ak v tejto oblasti nie sú osobitné ustanovenia alebo ustanovenia, ktorých systém sa odlišuje od všeobecného systému a ducha Zmluvy ES.

31 Podľa článku 3 AE v súlade so zásadou prenesenia právomocí koná každá inštitúcia v medziach prenesených právomocí, ktoré sú jej priznané Zmluvou ESAE. Dodržiavanie zásady právnej istoty totiž vyžaduje, aby záväzná povaha akéhokoľvek aktu, ktorý smeruje k vytvoreniu právnych účinkov, bola odvodená od ustanovenia práva Spoločenstva, ktoré stanovuje právnu formu aktu a ktoré v ňom musí byť výslovne uvedené ako právny základ (pokiaľ ide o pôsobnosť Zmluvy ES, pozri rozsudok Súdneho dvora zo 16. júna 1993, Francúzsko/Komisia, C-325/91, Zb. s. I-3283, bod 26). Stanovenie podmienok, za ktorých môže dôjsť k prijatiu aktu, vyžaduje, aby bolo riadne zohľadnené rozdelenie právomocí a rovnováha stanovená Zmluvami (pozri v tomto zmysle rozsudok Súdneho dvora z 23. marca 2004, Francúzsko/Komisia, C-233/02, Zb. s. I-2759, bod 40).

32 Pritom je potrebné konštatovať, že ani z ustanovení článkov 41 AE až 44 AE, ani z ustanovení nariadenia č. 2587/1999, ktoré sú právnym základom napadnutého nariadenia, nevyplýva, že Komisia mala výslovnú právomoc na prijatie takéhoto nariadenia.

33 Články 41 AE až 44 AE totiž nestanovujú právomoc Komisie prijímať nariadenia týkajúce sa konania o preskúmaní investičných projektov. Obdobne nariadenie č. 2587/1999, označené Komisiou za „základné nariadenie“ napadnutého nariadenia, neobsahuje žiadne ustanovenie, ktoré výslovne splnomocňuje Komisiu na prijímanie nariadení na účely jeho vykonania. Okrem toho samotná Komisia nespochybňuje, že žiaden z právnych základov uvedených v napadnutom nariadení ju výslovne nesplnomocňuje na prijatie takéhoto nariadenia.

34 Ako správne zdôrazňuje žalobkyňa, v prípade neexistencie osobitného ustanovenia, ktoré splnomocňuje Komisiu na prijatie nariadenia, mala Komisia, pokiaľ bolo prijatie takéhoto aktu nevyhnutné, postupovať v zmysle konania uvedeného v článku 230 AE, teda predložiť návrh Rade, ktorá mohla jednomyseľne prijať takéto nariadenie po porade s Európskym parlamentom.

35 Vyhlásením, že prijatím napadnutého nariadenia neprekročila právomoci, ktoré jej priznávajú články 41 AE až 44 AE, Komisia tvrdí, že články 41 AE až 44 AE jej v skutočnosti priznávajú právomoc na prijatie predmetných opatrení. Keďže v tejto súvislosti zo žiadneho z právnych základov uvedených v napadnutom nariadení nevyplýva, že Komisia bola výslovne splnomocnená na prijatie takéhoto nariadenia, je potrebné preskúmať, či mala implicitnú právomoc na jeho prijatie, a teda či bolo toto nariadenie skutočne nevyhnutné na priznanie potrebného účinku článkom 41 AE až 44 AE a nariadeniu č. 2587/1999.

36 Súdny dvor totiž pripustil, že právomoci, ktoré nie sú výslovne stanovené ustanoveniami Zmlúv, môžu byť vykonávané, ak sú nevyhnutné na dosiahnutie cieľov stanovených týmito Zmluvami (pozri v tomto zmysle rozsudok Súdneho dvora z 31. marca 1971, Komisia/Rada, 22/70, Zb. s. 263, bod 28). Pokiaľ článok Zmluvy ESAE poveruje Komisiu osobitnou a presnou úlohou, treba pripustiť, že jej implicitne zveruje právomoci nevyhnutné na splnenie tejto úlohy, inak by bolo toto ustanovenie Zmluvy ESAE zbavené svojho potrebného účinku (pozri analogicky rozsudok Súdneho dvora z 9. júla 1987, Nemecko a i./Komisia, 281/85, 283/85 až 285/85 a 287/85, Zb. s. 3203, bod 28). Preto je potrebné uznať, že pravidlá stanovené Zmluvou zahŕňajú možnosť prijať normy, bez ktorých tieto pravidlá nemožno účinne alebo primerane uplatňovať. Ustanovenia Zmluvy ESAE týkajúce sa normatívnych právomocí inštitúcií treba teda vykladať vo svetle všeobecného systému tejto Zmluvy (pokiaľ ide o pôsobnosť Zmluvy o ESUO, pozri rozsudok Súdneho dvora z 15. júla 1960, Holandsko/Vysoký úrad, 25/59, Zb. s. 723, 757 až 760).

37 Existencia implicitnej normotvornej právomoci, ktorá predstavuje výnimku zo zásady prenesenia právomocí podľa článku 3 ods. 1 AE, sa však musí posudzovať doslovne. Takéto implicitné právomoci sú uznané judikatúrou len výnimočne, a aby boli uznané, musia byť nevyhnutné na zaistenie potrebného účinku ustanovení Zmluvy alebo dotknutého základného nariadenia (pozri v tomto zmysle rozsudky Komisia/Rada, už citovaný, bod 28; Nemecko a i./Komisia, už citovaný, bod 28, a rozsudok Súdneho dvora zo 17. októbra 1995, Holandské kráľovstvo/Komisia, C-478/93, Zb. s. I-3081, bod 32).

38 Táto podmienka nevyhnutnosti musí byť splnená nielen vo vzťahu k vecným ustanoveniam nariadenia, ale aj vo vzťahu k jeho forme a záväznosti.

39 Aby bolo možné predpokladať, že Komisia bola implicitne splnomocnená na prijatie napadnutého nariadenia, musí byť na správne uplatňovanie článkov 41 AE až 44 AE a nariadenia č. 2587/1999 nevyhnutné nielen to, aby mohla Komisia prijať opatrenia na úpravu podrobností konania o preskúmaní investičných projektov, ktoré sú jej oznámené, tak ako sú stanovené v napadnutom nariadení, ale aj to, aby boli takéto opatrenia prijaté vo forme nariadenia záväzného vo svojej celistvosti a priamo uplatniteľného vo všetkých členských štátoch.

40 Tvrdenia vznesené Komisiou vo vzťahu k nevyhnutnosti vydať prijaté opatrenia však nie sú presvedčivé, ani pokiaľ ide o ich podstatu, ani pokiaľ ide o ich formu.

41 Pokiaľ ide o ich podstatu, nariadenie č. 2587/1999 sa totiž obmedzuje iba na vymedzenie investičných projektov, ktoré sa majú oznámiť Komisii v súlade s článkom 41 AE, a vôbec sa nevzťahuje na následný dialóg s Komisiou o týchto projektoch. Preto Komisii nemôže priznávať implicitnú právomoc na prijatie napadnutého

nariadenia. Obdobne nemožno považovať ustanovenia napadnutého nariadenia za nevyhnutné na priznanie potrebného účinku ustanoveniam článkov 41 AE až 44 AE. Komisia, ako tvrdí, je nepochybne povinná zabezpečiť oznámenie, skúmanie a prerokovanie investičných projektov podľa článkov 41 AE až 44 AE. Súd prvého stupňa sa však domnieva, že na to, aby mali tieto články Zmluvy ESAE potrebný účinok, nebolo nevyhnutné priznať Komisii právomoc odporúčať pozastavenie investičných projektov predtým, než ukončí ich skúmanie, ako stanovuje článok 3c ods. 2 nariadenia č. 1209/2000, doplnený napadnutým nariadením, keďže takéto pozastavenie Zmluva ESAE vôbec nepredpokladá. Obdobne skutočnosť, že Komisia si v súlade s článkom 4b nariadenia č. 1209/2000, ako stanovuje napadnuté nariadenie, uložila povinnosť zverejniť investičné projekty, ktoré jej boli oznámené, nemožno považovať za nevyhnutnú na správne uplatňovanie článku 44 AE, ktorý už sám stanovuje takúto možnosť zverejnenia bez toho, aby to bolo záväzné.

42 Okrem toho a predovšetkým je potrebné sa domnievať, že prijatie takých ustanovení, ktoré podrobne upravujú konanie o preskúmaní investičných projektov Komisiou, ako sú ustanovenia napadnutého nariadenia, si nevyžaduje použitie formy nariadenia. Na dosiahnutie cieľov, ktoré Komisia podľa jej vlastných slov zamýšľala dosiahnuť, by totiž stačili vnútorné organizačné opatrenia. Tvrdenie Komisie, podľa ktorého forma nariadenia umožňuje zaručiť väčšiu transparentnosť a právnu istotu pre tretie osoby, pokiaľ ide o dodržiavanie procesných povinností, ktoré si ukladá, musí byť zamietnuté. Samotná Komisia totiž pripúšťa, že je povinná konať v súlade s pravidlami, ktoré si sama stanovila (rozsudok Súdu prvého stupňa z 9. júla 2003, Archer Daniels Midland a Archer Daniels Midland Ingredients/Komisia, T-224/00, Zb. s. II-2597, bod 182). Takže samotné pokyny alebo samotné oznámenia, ktorých dodržiavanie inštitúciou, ktorá ich vydala, môže byť preskúmané súdmi Spoločenstva, mohli stačiť na zaručenie nevyhnutnej transparentnosti a právnej istoty, pokiaľ ide o dodržiavanie povinností, ktoré si Komisia mala v úmysle uložiť.

43 Napadnuté nariadenie nemožno považovať za určitý druh vnútorného nariadenia alebo nariadenia *sui generis*, ktoré sa vzťahuje len na vnútornú organizáciu prác

Komisie. Takéto akty nemôžu vyvolávať právne účinky voči tretím osobám. Do tejto kategórie patria akty Komisie, ktoré buď nevyvolávajú právne účinky, alebo vyvolávajú právne účinky len vnútri Komisie vo vzťahu k organizácii jej prác a podliehajú overovacím konaniam stanoveným jej vnútorným poriadkom (pozri v tomto zmysle uznesenie predsedu Súdu prvého stupňa z 15. januára 2001, Stauner a i./Parlament a Komisia, T-236/00 R, Zb. s. II-15, bod 43).

44 Pritom je potrebné skonštatovať, že napadnuté nariadenie v každom prípade zavádza ustanovenia, ktoré sa týkajú nielen vnútornej organizácie Komisie, ale majú účinok aj na tretie osoby (pozri najmä článok 3c ods. 2 alebo článok 4b nariadenia č. 1209/2000 doplnené napadnutým nariadením). Ako pritom uznala samotná Komisia, účelom týchto ustanovení nie je zakladať povinnosti pre tretie osoby. Tvrdením, že napadnuté nariadenie nie je nariadenie v zmysle článku 161 AE, ale nariadenie *sui generis*, ktorého účelom je zakladať len povinnosti pre ňu samotnú, Komisia vlastne sama priznáva, že forma nariadenia podľa článku 161 AE nebola nevyhnutná na prijatie ustanovení napadnutého nariadenia. Preto prijatie týchto ustanovení vo forme nariadenia nemožno považovať za nevyhnutné na správne uplatňovanie ustanovení článkov 41 AE až 44 AE a nariadenia č. 2587/1999.

45 Nakoniec sa Súd prvého stupňa domnieva, že tvrdenie Komisie, podľa ktorého pri zmene nariadenia upravujúceho tú istú oblasť je voľba formy nariadenia podľa zásady súbežnosti foriem povinná, sa má zamietnuť. V súlade s ustálenou judikatúrou totiž samotná prax nemôže mať prednosť pred normami Zmluvy a nemôže zmeniť rozdelenie právomocí medzi inštitúciami (rozsudky Súdneho dvora z 23. februára 1988, Spojené kráľovstvo/Rada, 68/86, Zb. s. 855, bod 24, a z 9. augusta 1994, Francúzsko/Komisia, už citovaný, bod 36).

46 Z obsahu napadnutých ustanovení teda nevyplýva, že ich prijatie vo forme nariadenia v zmysle článku 161 AE bolo na zaručenie správneho uplatňovania článkov 41 AE až 44 AE a nariadenia č. 2587/1999 nevyhnutné.

47 Pravidlá o zásade prenesenia právomocí pritom musia byť uplatňované doslovne (pozri v tomto zmysle rozsudok Súdneho dvora zo 7. júla 1992, Parlament/Rada, C-295/90, Zb. s. I-4193, body 11 až 20, a rozsudok z 9. augusta 1994, Francúzsko/Komisia, už citovaný, body 34 až 42). Tým, že si Komisia zvolila nariadenie — aj keď jej žiadne ustanovenie práva Spoločenstva takúto právomoc výslovne nepriznalo — na prijatie opatrení na úpravu konania o preskúmaní jadrových investičných projektov, teda opatrení ktoré si nevyžadovali normatívny nástroj záväzný vo svojej celistvosti a priamo uplatniteľný vo všetkých členských štátoch, porušila pravidlá právomoci stanovené Zmluvou ESAE, čím vzniklo riziko zmätočnosti, ktoré ohrozuje právnu istotu, pokiaľ ide o právny dosah tohto aktu na tretie osoby.

48 Okrem toho zásada právnej istoty predstavuje základnú zásadu práva Spoločenstva, ktorá najmä vyžaduje, aby právna úprava bola jasná a presná, tak aby osoby podliehajúce súdnej právomoci mohli bez pochybností poznať svoje práva a povinnosti a podniknúť primerané kroky (rozsudky Súdneho dvora z 9. júla 1981, Gondrand Frères a Garancini, 169/80, Zb. s. 1931, a z 13. februára 1996, Van Es Douane Agenten, C-143/93, Zb. s. I-431, bod 27).

49 Keďže však určitý stupeň neistoty, je právnemu predpisu vlastný, pokiaľ ide o jeho význam a dosah, je potrebné preskúmať, či predmetný právny akt je postihnutý nejednoznačnosťou, ktorá bráni tomu, aby žalujúci členský štát alebo investori mohli s dostatočnou istotou odstrániť prípadné pochybnosti o rozsahu alebo význame napadnutého aktu (pozri v tomto zmysle rozsudok Súdneho dvora zo 14. apríla 2005, Belgicko/Komisia, C-110/03, Zb. s. I-2801, bod 31).

50 V prejednávanej veci vytvára forma nariadenia určitú nejednoznačnosť v súvislosti s pôsobnosťou predmetných ustanovení, aj keď Komisia uvádza, že nemala v úmysle ukladať povinnosti tretím osobám. Zásada právnej istoty však predpokladá, že pôsobnosť aktu Spoločenstva môže byť posúdená s dostatočnou istotou, a ako Súdny dvor opakovane rozhodol, právne predpisy Spoločenstva musia byť jasné a ich

uplatňovanie predvídateľné pre všetkých, ktorých sa týkajú (rozsudok Súdneho dvora zo 16. júna 1993, Francúzsko/Komisia, už citovaný, bod 26). V prejednávanej veci vytvára forma nariadenia domnienku o záväzných účinkoch pre tretie osoby a bolo by v rozpore so zásadou právnej istoty, keby hospodárske subjekty museli vykonávať podrobnú analýzu znenia predmetných ustanovení, aby mohli zistiť ich skutočnú pôsobnosť.

51 Akt Spoločenstva musí dodržiavať nielen nevyhnutné konania, ktoré sú stanovené na jeho priatie, ale aj podstatné náležitosti formy v rozsahu, v akom má vyvolávať právne účinky (pozri v tomto zmysle návrhy, ktoré predniesol generálny advokát Tesauro k rozsudku Súdneho dvora z 20. marca 1997, Francúzsko/Komisia, C-57/95, Zb. s. I-1627, I-1629, body 15 a 22).

52 Vzhľadom na predchádzajúce úvahy treba dospieť k záveru, že Komisia nemala ani výslovnú, ani implicitnú právomoc na prijatie napadnutého nariadenia.

53 Preto je potrebné prvému žalobnému dôvodu založenému na nedostatku právomoci Komisie na prijatie napadnutého nariadenia vyhovieť.

54 Preto treba bez toho, aby bolo potrebné skúmať ďalšie žalobné dôvody uvádzané žalobkyňou, napadnuté nariadenie zrušiť.

O trovách

55 Podľa článku 87 ods. 2 Rokovacieho poriadku Súdu prvého stupňa účastník konania, ktorý nemal vo veci úspech, je povinný nahradiť trovy konania, ak to bolo v tomto zmysle navrhnuté. Keďže Komisia nemala vo veci úspech, je opodstatnené zaviazať ju na náhradu trov konania v súlade s návrhom žalobkyne.

56 Na základe článku 87 ods. 4 rokovacieho poriadku Spolková republika Nemecko a Belgické kráľovstvo, ktoré vstúpili do konania na podporu návrhov žalobkyne, znášajú svoje vlastné trovy konania.

Z týchto dôvodov

SÚD PRVÉHO STUPŇA (prvá rozšírená komora)

rozhodol a vyhlásil:

1. **Nariadenie Komisie (EURATOM) č. 1352/2003 z 23. júla 2003, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie (ES) č. 1209/2000 o podávaní oznámení podľa článku 41 Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu, sa zrušuje.**

2. **Komisia je povinná nahradiť trovy konania Francúzskej republiky.**

3. **Spolková republika Nemecko a Belgické kráľovstvo znášajú svoje vlastné trovy konania.**

Cooke García-Valdecasas Labucka

Prek Ciucă

Rozsudok bol vyhlásený na verejnom pojednávaní v Luxemburgu 17. septembra 2007.

Tajomník Predseda komory

E. Coulon J. D. Cooke